REPUBLIC OF BULGARIA
NOVI PAZAR MUNICIPALITY
Mayor's phone:+ 359 + 0537 /2 3466
Fax:: + 359 + 0537 / 2 40 10
Fax: +359+0537/95530
http://novipazar@.bg
E-mail: npazar@icon.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
КМЕТ телефон:+359 + 0537 /2 3466
Факс: + 359 + 0537 /2 40 10
Факс:+359+0537/95530
Зам кмет :
телефон +359 + 0537 /95523
+359 + 0537 /95525

Община Нови пазар е сертифицирана по ISO 9001:2015

УВЕДОМЛЕНИЕ

Относно: Проект на „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар за периода 2026 г. – 2030 г“.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

С настоящото уведомяваме гражданите и заинтересованите страни, че ще бъдат проведени обществени консултации под формата на „Писмени консултации“ с предмет: Проект на „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар за периода 2025г. – 2030г.”

1. Становища, мнения и коментари могат да бъдат изпращани, както следва:

На хартиен носител:

- Адрес: гр. Нови пазар, ул. „Васил Левски“ № 3, информационен център;
- На вниманието на Галина Славчева - „Технически сътрудник“.
- Относно: Проект на „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар за периода 2026 г. – 2030 г“;

На електронен носител:

- novipazar@icon.bg;
- Относно: Проект на „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар за периода 2026 г. – 2030 г“;

2. Форма на обществени консултации:

- Писмени консултации;

3. Период на консултациите:

- 30 (тридесет) дни от 19.11.2025 г. - до 19.12.2025 г., 17:00 часа.

Съдържание на документацията:

- Проект на „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар за периода 2026 г. – 2030 г“;
- Мотиви към проекта на „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар за периода 2026 г. – 2030 г“;

АЯН МЕХМЕДОВ /п/
Зам.-кмет на Община Нови пазар
Сгл. Заповед №1161/16.11.2023

REPUBLIC OF BULGARIA
NOVI PAZAR MUNICIPALITY
Mayor's phone:+ 359 + 0537 /2 3466
Fax:: + 359 + 0537 / 2 40 10
Fax: +359+0537/95530
http://novipazar.acstre.com
E-mail: npazar@icon.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
КМЕТ телефон:+359 + 0537 /2 3466
Факс: + 359 + 0537 /2 40 10
Факс:+359+0537/95530
Зам кмет :
телефон +359 + 0537 /95523
+359 + 0537 /95525

Община Нови пазар е сертифицирана по ISO 9001:2015

МОТИВИ

В последните години в Община Нови пазар се наблюдава увеличаване на броя на безстопанствените кучета, което води до нарастващ обществен интерес и необходимост от цялостен, дългосрочен подход за управление на популацията им. Проблемът има както социално и здравно измерение, така и етичен , екологичен характер, засягащ сигурността, спокойствието и качеството на живот на жителите на Общината.

С оглед на това, настоящата Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета в Община Нови пазар се основава на принципите на хуманност, устойчивост и обществена отговорност. Основния й подход е кастрация-ваксинация-обезпаразитяване-маркиране-връщане или осиновяване, в съответствие с добрите европейски практики и националното законодателство.

Чрез прилагането на тази Програма Община Нови пазар демонстрира ангажираност към създаването на по-безопасна, по-чиста и по-човечна градска среда, в която хората и животните да съжителстват в баланс, ред и взаимно уважение.

Община Нови пазар приема Програмата за овладяване на популацията на безстопанствени кучета като инициатива, която може да донесе реална промяна и спокойствие както за хората, така и за животните.

REPUBLIC OF BULGARIA
NOVI PAZAR MUNICIPALITY
Mayor's phone:+ 359 + 0537 /2 3466
Fax:: + 359 + 0537 / 2 40 10
Fax: +359+0537/95530
http://novipazar.acstre.com
E-mail: npazar@icon.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
КМЕТ телефон:+359 + 0537 /2 3466
Факс: + 359 + 0537 /2 40 10
Факс:+359+0537/95530
Зам кмет :
телефон +359 + 0537 /95523
+359 + 0537 /95525

Община Нови пазар е сертифицирана по ISO 9001:2015

ПРОЕКТ!

ПРОГРАМА

ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР

2026-2030 г.

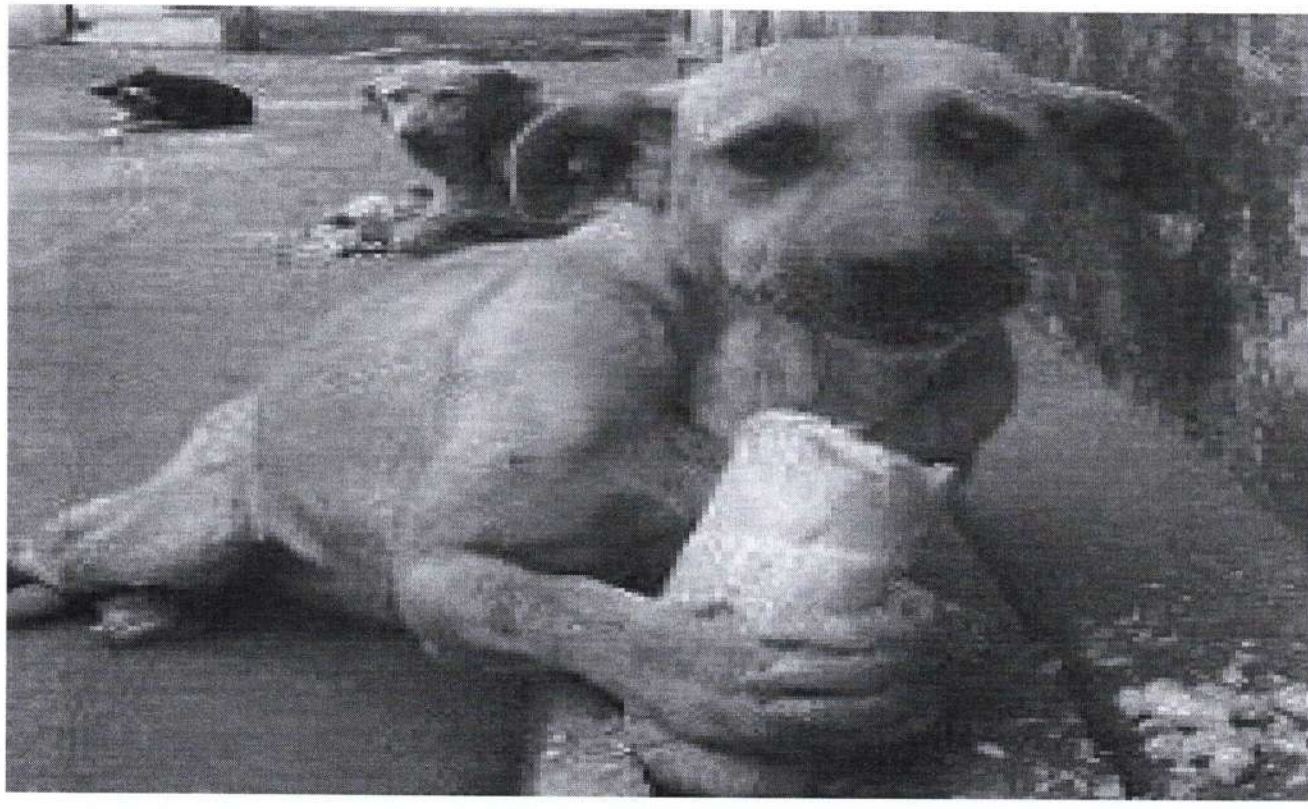

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.ВЪВЕДЕНИЕ.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

IV. МЕТОДОЛОГИЯ И МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА.

VII. МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ.

VIII. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР– 2026-2030 Г.

1.ВЪВЕДЕНИЕ

Разработването и приемането на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината се налага поради това, че проблемът със свръхпопулацията на скитащите и безстопанствени кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманно-медицински, ветеринарно-медицински, социално-битови, икономически и екологични). В съответствие с разпоредбите на Закона за защита на животните и Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България е вменено общините да разработват и прилагат Общински програми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета. Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Нови пазар и плана за действие са изготвени в изпълнение на чл. 40, ал.3 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ) и разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД), както и изискванията, поставени на България и останалите страни, членки на Европейския съюз, по отношение на грижата и хуманното отношение към животните. Програмата се основава на принципите, заложени в Закона за защита на животните, във връзка с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България. За да се реши проблемът с бездомните кучета, на първо място е необходимо да се приложи единен метод във всички населени места на територията на община Нови пазар. Да се прилагат комплексни мерки, определени от Световната здравна организация, изразяващи се в:

- упражняване на строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета;
- кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които да се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини. Здрави и неагресивни безстопанствени кучета се кастрират, ваксинират, обезпаразитяват и се връщат на място, а на евтаназия се подлагат доказано агресивни и болни животни. Изчислено е, че при правилно приложение на изброените мерки, в зависимост от числеността на популацията, кучетата се свеждат до минимум в период от 3 до 5 години. През последните 10 години значително нарасна броят на безстопанствените кучета на територията на общината, което поставя под съмнение както европейския облик на населените места, така и хуманното третиране на животните.

Нарастващата популация на безстопанствени кучета води до:

- Здравни рискове - Безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека и селскостопанските животни - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и други; Те са приносители на кърлежи и други паразити, които са заплаха за живота на хората поради инфекциите, които разпространяват;
- Съществува риск от ухапвания от страна на агресивни кучета. Много хора се страхуват от кучетата;
- Шумът, създаван от животните през нощта, смущава гражданите;
- Животните са една от причините за замърсяване на градската среда;
- Тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните
- Кучетата страдат от различни болести, глад и студ. Много от безстопанствените животни биват измъчвани и малтретирани;
- Икономическа неефективност. Действията от страна на общината за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи;

Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, приета с Решение № 136/14.03.2019 год. на Министерски съвет, въвежда интегриран, цялостен, дългосрочен подход на национално ниво, целящ управление на съществуващите популации от безстопанствени животни. Принципите, на които се основава Програмата, съгласно чл. 40а, ал. 1 от Закона за защита на животните са:

- Постигане на здравословна среда за гражданите на Република България и подобряване хуманното отношение към животните;
- Управление и намаляване на популацията от безстопанствени кучета по ефективен начин - чрез масова кастрация;

През последните години „проблемът" с безстопанствените кучета се нареди като един от сериозните проблеми за повечето населени места в страната. Все още не може да се намери цялостно и трайно решение на проблема. Успехът на програмата за овладяване популацията на бездомни кучета е в прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, ветеринарните специалисти, природозащитните организации и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. ЦЕЛИ:

1.1. Стратегическата цел винаги се отнася до крайното желано състояние в разглежданата област. В тази връзка, настоящата програма акцентира на следната стратегическа цел: „Постепенно ограничаване броя на безстопанствените кучета, чрез масова кастрация, до брой, гарантиращ безопасността и здравето на хората, комфорта на градската среда". На основата на анализа на средата и формулираната генерална стратегическа цел се разработва следващото ниво - специфичните стратегически цели. Най-общо казано, те определят конкретни и специфични резултати/промени в Общината. Формулираните по-долу цели са базирани върху приоритетите на Общината в областта на овладяване популацията на безстопанствените кучета за следващите години. За постигане на главната стратегическа цел на Програмата са формулирани следните специфични стратегически цели:

Специфична цел 1: прилагане на механизмите за ефективен контрол и намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината, предвидени в българското законодателство;

Специфична цел 2: прилагане на механизмите за ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;

Специфична цел 3: повишаване културата за отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация;

2. ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното им изчезване, чрез набелязване на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им;

2.2. Контрол върху отглеждането на домашните кучета, чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българска агенция по безопасност на храните;

2.3. Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета, съгласно изискванията на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

2.4. Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически/ физически лица);

2.5. Масова кастрация на безстопанствените кучета в общината;

2.6. Стимулиране на кастрацията на домашни кучета на територията на общината;

2.7. Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;

2.8. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета;

2.9. Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната;

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар се очакват следните резултати:

3.1. Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината;

3.2. Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета;

3.3. Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета;

3.4. Повишаване безопасността на градската среда;

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Първоначалната оценка и последващия мониторинг са от ключово значение за успеха на Програмата. Реалната информация за състоянието и динамиката на популацията на безстопанствените кучета позволява да бъдат предприети максимално ефективни мерки и оптимизация на изразходваните ресурси. Основните причини за увеличаващата се популация на бездомните кучета са свързани с:

- Липсата на контрол върху популацията на безстопанствените кучета;
- Изоставяне на домашни кучета от собствениците, същите свободно се размножават и стават причина за увеличаване популацията на безстопанствените кучета;
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и други обекти от физически и юридически лица, след което те се изоставят;
- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности го изоставят;
- Липсата на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета;

Ясно е, че наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато обаче е това, че наличието на кучета по улиците основно е причинено от хората и тяхната безотговорност. За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом.

Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата. Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на законовите разпоредби, а от липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това, каква вреда може да се нанесе с едно единствено изоставено на улицата куче. Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност.

2. Във връзка с динамиката на популацията на безстопанствените кучета в Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета е предвидено преброяването им на територията на всяка община.

- Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кмета на общината със заложен в него срок. Кметът на общината издава заповед за извършване на преброяването. Същото се извършва от представители на общината, организации за защита на животните или от други юридически лица, при спазване на принципа за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. В преброяването не могат да се включват участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучетата;
- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември;
- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик;
- Преброяването се извършва по методика, като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация;

IV. МЕТОДОЛОГИЯ, МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Методология.

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни. Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. Във връзка с това Общинската програма предвижда прилагане на кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 60% кастрирани животни от общата популация на безстопанствени кучета в общината. Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства - предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им; успокоява животното и прави характера му по-социален; предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми. Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче", съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 1 и ал. 2, т. 5 от

ЗВМД. Кучетата достигат полова зрялост на ранна възраст, бързо се възпроизвеждат и броят им нараства за кратко време. В случай, че се подходи с отстраняване на безстопанствените кучета и прибирането им в приют се наблюдава временно освобождаване на терени, които постепенно се населяват и запълват от мигриращи животни. В резултат този метод е неефективен и предизвиква непрекъснат цикличен процес. За разлика от него, прилагането на метода „кастрирай и върни", при който кучетата се връщат по места, не се наблюдава този ефект, тъй като средата се запълва с вече кастрирани животни и се блокира раждаемостта.

2. Мерки по програмата.

2.1. Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета чрез кастрация. Подходът за овладяване популацията на безстопанствените кучета, заложен в Закона за защита на животните, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на залавянето им, чиято цел е да спре цикличния процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта. Националната програма въвежда масова кастрация, което включва кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в рамките на първите 12 месеца от изпълнението на Програмата и поддържане на ниво над 70% за следващите години от изпълнението й. Процесът по залавяне и обработка на безстопанствените кучета включва следните етапи:

- Публикуване на интернет страницата на общината на обявление за заявяване на участие за извършване на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета;
- Акциите по залавяне на кучета се извършват по предварително изготвен и утвърден годишен график от екипи за залавяне на безстопанствените кучета и от доброволци, съгласно изискванията на чл. 42 от Закона за защита на животните;
- За извършване на ветеринарномедицинските дейности, екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствените кучета с Приемо-Предавателен протокол (когато се предоставят от екип по залавяне) или информационен талон за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени кучета (когато се предоставят от доброволец) на амбулаториите. Протоколът/информационния талон се издава в три екземпляра - един за екипа/доброволците, един за амбулаторията и един за Община Нови пазар;
- Управителят на Ветеринарно медицинската амбулаторията предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето и изпълнява предвидените в Националната програма действия, включително при неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомяването (ако кучето е регистрирано), кучето се кастрира, маркира, обезпаразитява, ваксинира срещу бяс и се предоставя на нов собственик;
- Управителят на Ветеринарномедицинската амбулатория вписва кучетата в регистър и издава ветеринарномедицински паспорт. Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез водене на дневник по образец с данни за всяко куче – възраст, външни белези, пол, килограми, номер на микрочип и паспорт, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане във ВетИС и попълнен информационен талон за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствено куче;

- В началото на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета на общината ко пия от посочените документи и копия от приемо-предавателните протоколи и информационни талони;
- След извършване на ветеринарномедицинските дейности, ветеринарният лекар преценява продължителността на следоперативния престой, след което безстопанствените кучета се връщат по местата на тяхното залавяне, като същите предварително се съгласуват с Кмета на Община Нови пазар и/или населените места;
- Не се допуска връщането на кучетата в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрали и летища, съгласно чл. 48 от Закона за защита на животните;
- В случаите на чл. 48 от Закона за защита на животните или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти;
- Евтаназия на безстопанствени кучета, настанени във временни приюти, се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;
- За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл. 49 и 50 от Закона за защита на животните, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се ежегодно да заверяват паспорта на кучето в общинската администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации, и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни;
- При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари. В случай, че сигналът за агресивно поведение на куче е подаден от организации за защита на животните, последните също може да участват в проверката. При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината;

2.2. Мерки за подпомагане изграждането на регионални приюти за безстопанствени кучета.

Регионални приюти могат да бъдат изграждани и/или стопанисвани от: - две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно Глава осма от Закона за местното самоуправление и местната администрация; - юридически лица с нестопанска цел, с предмет на дейност защита на животните; - съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория. Изграждането на регионални приюти се подпомага, когато са изпълнени едновременно следните условия: - на територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или са с недостатъчен капацитет; на територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години.

Регионални приюти могат да бъдат изграждани чрез:

- предоставяне на терени и сгради – държавна и общинска собственост;
- предоставяне на целеви трансфери по бюджетите на общините в рамките на средствата

по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерския съвет средносрочна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер;

- изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа;
- включване на мерки за кандидатстване по европейските фондове;
- включване в проекти, финансирани от ЕК и по международни програми и проекти;
- изработване на типов проект за изграждане на регионален приют;

Регионалните приюти се изграждат в съответствие с изискванията на глава IV, раздел I на Наредба № 41 от 2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни.

2.3. Мерки за контрол върху развъдниците, търговците на кучета, пазарите за животни, зоомагазините и собствениците на кучета, отглеждани като компаньони е особено голям проблем през последните години е осъществяването на търговия и подаряване на кучета чрез интернет-сайтовете. Тази дейност все повече се разширява, поради липсата на регистрация, което от своя страна лишава компетентните органи от възможността да осъществяват контрол и да налагат санкции. С това се задълбочава ситуацията с нарастване на броя на безстопанствените кучета. Поради тази причина е необходимо активизиране на обществената намеса и повишаване информираността на гражданите за изпълнение на задълженията и контрола в тази област. За ограничаване на подобен тип дейности би спомогнало своевременното уведомяване на Областните дирекции по безопасност на храните, като лицата, които подаряват или придобиват кучета следва да предоставят данни за новия собственик и за самото куче (име, пол, дата на раждане, паспорт, извършени ваксинации, данни за родителите на кучето). За справяне с проблема е необходимо познаване на действащото законодателство, както и подзаконовата нормативна база в тази област. Основни актове са Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на животните, Наредба № 41 от 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни, Наредба № 39 от 2008 г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености и други. Право да осъществяват развъждане и търговия на кучета имат лицата, чиито обекти са регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Търговия с кучета се осъществява само в развъдници и зоомагазини регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Контролът върху развъдниците, зоомагазините и пазарите за животни се извършва съгласно чл. 59, ал. 1 от Закона за защита на животните и чл. 7, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

За активизиране на обществеността във връзка с овладяване популацията на безстопанствени кучета се извършват информационни кампании, организирани от общината. Същите целят задълбочено запознаване с проблема, с действащата нормативна база и насърчаване на гражданската активност. Само чрез намеса от страна на обществото могат да се постигнат добри резултати. Информираността ще спомогне гражданите да регистрират своите домашни кучета, да предпочетат тяхната кастрация, да не извършват нерегламентирана търговия, при подаряване да уведомяват компетентните органи, за да могат да осъществят контрол. Следва да се засили обществената намеса, като всеки гражданин, който забележи нарушение и неспазване на изискванията да сигнализира своевременно държавните органи, които да осъществят своите правомощия и да предприемат необходимите мерки. Чрез засилване на контрола в тази об-

ласт, чрез адекватни мерки и налагане на санкции могат да се постигнат задоволителни резултати за справяне с проблема.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Ръководство.

1.1. Кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и планът по чл.40, ал.3 и ал.4 от ЗЗЖ.

1.2. Координация на местно ниво: Координацията се осъществява чрез взаимодействие между Кмета на общината, Областната дирекция по безопасност на храните, Областната колегия към българския ветеринарен съюз и Организация за защита на животните. На национално ниво координирането е чрез взаимодействие между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните, Министерство на финансите, Министерство на здравеопазването, Национално сдружение на общините в република България, Български ветеринарен съюз и Организации за защита на животните.

2. Контрол по изпълнение на програмата.

Контролът по изпълнение на общинската програма и планът по чл. 40 ал. 3 от Закона за защита на животните се осъществява от министъра на земеделието, храните и горите чрез Българската агенция по безопасност на храните.

3. Участници в програмата:

3.1. Общински съвет: Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и план за действие, съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните и бюджет за изпълнението им.

- При заседания на постоянните комисии към общински съвет Нови пазар, по въпрос касаещи програмата, може да се включат представители на ОДБХ и НПО;
- Актуализира приетата Програма и съответния бюджет за изпълнението, въз основа на годишния отчет на кмета, представен пред Общинския съвет;

3.2. Кмет на община:

- Кметът на Общината, кметовете на кметства и кметски наместници имат задължения по чл.172,т.1 и 2, чл.173 т.1 и чл.177 ал.1 т.3 и 4 от Закона за Ветеринарно медицинската дейност;
- Кметът на Община Нови пазар, ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на програмата до Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните;
- Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с други приюти, стационарни и подвижни амбулатории.

3.3. Общинска администрация:

- Организира и координира изпълнението на заложените мерки по програмата, съгласно утвърдения бюджет от Общинския съвет;
- Отпечатва и разпространява материалите по Програмата;
- Осигурява медийно отразяване на дейностите по програмата;
- Създава и поддържа регистър по чл. 54 от Закона за защита на животните;
- Обработва сигнали и жалби на граждани и организации: - по телефон; - писмено; - по

електронна поща. Анонимни сигнали и жалби не се обработват. При подаване на сигнал се записват имената на гражданина или организацията и телефон за обратна връзка, посочва се мястото на инцидента и описание на кучето/та/;

3.4. Ветеринарни власти:

Българска агенция по безопасност на храните и нейните регионални структури – Област на дирекция по безопасност на храните – Шумен:

- Упражняват системен контрол по отношение на хуманното отношение към животните;
- Упражняват системен контрол върху дейностите по Програмата и стационарната амбулатория чрез провеждане на проверки;
- Упражняват системен контрол върху ветеринарномедицинския надзор на обработените кучета, чрез провеждане на проверки;

3.5. Неправителствени организации за защита на животните:

- Съдействат при решаване на проблеми в сферата на защита на животните и хуманно отношение към животните, като посочват свои представители за координиране на работата между общината, неправителствените организации за защита на животните и гражданите;
- Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета;
- Съдействат в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали;
- Осигуряват по възможност финансова помощ;
- Организират и провеждат кампании за осиновяване;
- Организират мероприятия по представяне на Програмата и поощряване на идеята за защита на животните и природата, както и нейното популяризиране сред населението и ефективното повишаване културата на обществото в тази област чрез средствата за масово осведомяване, публични прояви и др;

4. Общински приют за безстопанствени животни:

На територията на Община Нови пазар не съществуват и не функционират приюти или кастрационни центрове за безстопанствени кучета. До изграждане на Регионален приют за безстопанствени кучета, който до обслужва територията на Община Нови пазар, Кмета на общината сключва договор с юридическо лице или Неправителствена организация за изпълнение на мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета. В националната програма са предвидени мерки за подпомагане на общините за изграждането на регионални приюти, в които ще бъдат поетапно настанявани, обработените (кастрирани) безстопанствени животни, тогава когато е обявено/доказано блокиране на раждаемостта на безстопанствените животни на територията на цялата страна. Сама по себе си горната мярка се изключва като възможност държавата да подпомогне общините за изграждането на приюти. Възможността за финансиране за да се изгради и стопанисва приют за безстопанствени кучета е чрез собствено финансиране от страна на община Нови пазар. В рамките на Програмата предстои да предприеме действия по изграждането на приют.

5. Нормативна база: Закон за защита на животните; Закон за ветеринарномедицинската дейност; Становище на Световната здравна организация; Европейската конвенция за защита на животните; Наредби, издадени от Министерството на земеделието, храните и горите; На-

редба за реда за придобиване, притежаване и отглеждане на кучета и овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар; Наредба за определянето и администрирането на местните данъци и такси на територията на община Нови пазар.

6. Финансиране:

- Бюджета на Община Нови пазар;
- Събраните средства от "такса за притежаване на куче";
- Дарения от граждани, фирми и неправителствени организации;
- Международни програми и проекти;
- Други източници на финансиране;

VI.ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

1. Управление и оценка на програмата.

Изпълнението на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Нови пазар се управлява от Кмета на общината и/или от упълномощено от него лице. Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на прилагане на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигане на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата. Управлението включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи в Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участие на организация за защита на животните, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

2. Докладване и отчетност.

- Кметът на общината, ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез съответната Областна дирекция по безопасност на храните;
- Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните ежегодно до 1 април внася отчет за изпълнение на общинските програми до Министъра на земеделието, храните и горите;
- Министърът на земеделието, храните и горите ежегодно до 30 април внася за приемане от Министерския съвет отчет за изпълнението на Националната програма;

3. Уведомяване на обществеността.

Приетата общинска програма и планът по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните се публикува на интернет страница на Община Нови пазар в срок от 14 дни от тяхното приемане. При всяко изменение и допълнение, информацията следва да се актуализира.

4.Време за изпълнение.

Програмата влиза в сила след приемането ѝ от Общински съвет – Нови пазар и обявява нето ѝ на официалния сайт на Общината.

Срокът за изпълнение на тази програма е 2026- 2030 год. като се работи по метода „КАСТРИРАЙ И ВЪРНИ".

VII.МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ.

Мониторингът ще бъде осъществяван по следните индикатори за изпълнение:

1.Брой на безстопанствени кучета, както следва:

- заловени; маркирани; кастрирани; ваксинирани (вкл. реваксинирани); обезпаразитени; настанени в приюти;
- върнати по места; - осиновени; евтаназирани; умрели;

2. Брой на домашни кучета, както следва:

- регистрирани; - кастрирани;
- Брой извършени проверки, както и подадени сигнали, молби и жалби; констатирани нарушения; дадени предписания; съставени актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления;

VIII.КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ.

Настоящата Общинска програма се изготвя в изпълнение на Националната програма, която въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В случай, че се констатират несъответствия на общинската програма с Националната програма, следва да се предприемат коригиращи действия. Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на общинската програма проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяване на повторно проявление.

Прилагането на коригиращите действия включва:

- установяване на несъответствие и анализ на причините, довели до него;
- предложение за коригиращо действие и вземане на решение за прилагането му;
- предприемане на коригиращото действие и оценка на ефективността му;

2. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Нови пазар е възможно да се организират информационни кампании, съвместно с Областната дирекция по безопасност на храните, областната колегия към Български ветеринарен съюз и неправителствени организации за защита на животните, които да популяризират проблема с безстопанствените кучета и да активизират обществеността за намиране на постоянен дом на безстопанствените кучета. Кампаниите включват програми, включително за разясняване на обществеността за ползата от мерките по Програмата и нейното прилагане; рисковете и предпазването от зоонози; насърчаване на кастрацията и регистрацията на домашните кучета; ползата от кастрацията и връщането по места на безстопанствените животни, като се запълват

градските ниши с кучета, които са ваксинирани и не се възпроизвеждат; осиновяването на безстопанствени кучета; повишаване на културата на отглеждане на домашни кучета; набиране на доброволци, които да подпомагат ежедневните грижи за кучетата и други дейности в приютите; набиране на средства за лечение на болни кучета. Информационните кампании се извършват чрез разпространение на брошури, видео клипове, публикуване на информация в печатни и електронни медии.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Евтаназията не решава проблема с безстопанствените кучета. При масова евтаназия популацията временно намалява до момента на поява на ново поколение бездомни кучета, което се поддържа според наличното количество храна, вода и подслон в средата. Исторически доказаният за ефективен метод, приложен успешно в редица европейски страни, е стерилизиране /кастрация/ и връщане на животните по местата им. Така върнатите кучета пазят територията си от новоприиждащи кучета и същевременно не могат да се възпроизвеждат. В обобщение могат да бъдат направени следните изводи: - Методите на улавяне и настаняване в приюти не са практични, поради големия брой животни, които се обхващат и впоследствие високите разходи за обгрижване. - Широко използваните методи на хващане и евтаназиране не са ефективни. Те водят само до временно намаляване на броя на бездомните кучета и са много скъпи, а освен това подронват авторитета на Общината, респективно на страната. - Методите на кастриране и връщане са ефективни. След определен период от време броят на бездомните животни значително ще намалее. Тези методи са по-малко скъпоструващи спрямо горните и имат допълнителен добър страничен ефект като подобрено поведение на животните.

Методите на регистрация и идентификация са полезни при контрола на популацията от животни и намаляване на изоставянето. Образованието и обучението на обществеността, особено на децата, е от решаващо значение за разбиране на поведението на животните и техните нужди.

Програмата е разработена на основание чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните, в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръх популацията на скитащи кучета в населените и извън населените територии. Програмата е отворен и динамичен документ, който ще се допълва и актуализира периодично, съобразно националното законодателство и потребностите на Община Нови пазар.

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР– 2026-2030 Г.

Планът за действие по изпълнение на програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Нови пазар за 2026 г. е Приложение №1 към програмата. Всеки следващ план на действие се приема ежегодно с решение на Общински съвет, заедно с отчет за изпълнение на плана за изминалия период.

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Нови пазар е приета е с Решение № ..... от ..... год., по Протокол № ..... на Общинския съвет и влиза в сила в 14/четиринадесет/дневен срок след приемането .

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

План за действие към Програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Нови пазар за периода 2026-2030г.

1. Обща цел:

Да се намали популацията на бездомните кучета на територията на общината чрез хуманни и ефективни методи. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

2. Специфични цели:

- Провеждане на масови кастрации и ваксинации на бездомни кучета;
- Насърчаване на осиновявания и социализация на кучета;
- Увеличаване на обществената информираност относно отговорното отношение към животните;
- Поддържане на регистър на бездомните кучета и техните здравословни показатели;
- Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома на улицата;

3. Мерки за овладяване на популацията на безстопанствените кучета:

- Кастрационни кампании, ваксинации, обезпаразитяване, маркиране, поставяне на чип-транспондер, регистриране и връщане на местообитанието;
- Навременно адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство;
- Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на домашни кучета;
- Подобряване обслужването на граждани-собственици на домашни кучета при административна регистрация на животните. Повишаване събираемостта на таксите за притежаване на домашно куче;
- Закупуване на устройство за разчитане на чипове;
- Временно настаняване в партньорски приюти при нужда;
- Кампании за осиновяване на социализирани животни;
- Образователни и информационни кампании за отговорно отношение към домашните любимци;

- Създаване и поддържане на дигитален регистър за мониторинг на популацията;
- Включване на доброволци и местни НПО в социализацията и контрола;
- Предписания и санкции за собственици, притежаващи куче и нарушаващи общинските наредби за притежаване и отглеждане на куче;
- Преброяване на безстопанствените кучета на територията на Община Нови пазар на всеки две/2/ години;
- Граждани , Организации и НПО могат да подават заявления до Община Нови пазар за поставяне на къщички на общински терен с цел осигуряване на подслон и хуманно отношение през зимния сезон, за определяне на място за поставяне на храна и/или автомати за храна;

4. Етапи на изпълнение и дейности:

Етап	Продължителност	Основни дейности	Отговорник
Картографиране и регистрация	Януари 2026	- Обследване на района и идентифициране на популацията - Въвеждане на данни в регистър - Определяне на приоритетни зони	Общински екип, доброволци
Кастрация и медицински грижи	постоянен	- кастрационни кампании с ветеринарни екипи - Ваксинации и чипиране - Лечение на болни и ранени животни	Ветеринарни лекари, НПО, доброволци,общински екип
Осиновяване и социализация	постоянен	- Кампании за осиновяване чрез социални мрежи, медии, събития - Включване на доброволци за социализация на	Общински екип , НПО,доброволци

		кучета	
Обществена информационна кампания	Постоянно	- Образователни програми в училища и квартали - Информационни материали и плакати - Организиране на събития	Общински екип, доброволци, НПО
Мониторинг и отчетност	Постоянно	- Поддържане на актуален регистър - Отчет на броя кастрации, ваксинации и осиновявания - Докладване пред общината и ОДБХ	Общински екип

5. Очаквани резултати:

- Намаляване на популацията на бездомните кучета с минимум 70% за 3 години;
- Повишаване на осиновяванията и социализацията на кучета;
- Увеличено обществено съзнание за отговорно отношение към животните;
- Създаден и поддържан регистър на бездомните кучета за ефективен контрол;

6. Устойчивост:

- Провеждане на регулярни кастрации, ваксинации, обезпаразитяване и чипиране/маркиране;
- Включване на местни НПО ,граждани и доброволци за социализация и грижа;
- Информационни кампании и образователни програми за дългосрочно влияние;
- Създаване на партньорства с ветеринарна клиника за редовни прегледи и грижи;